

Asia: VN/1878/2025

Lausuntopyyntö HE rakennuksen energiatodistuksesta annetun lain ja rakentamislain muuttamiseksi sekä energiatodistusta että rakennuksen ilmastoselvityksestä koskevien asetusten muuttamiseksi

Lausunto

Kommentit hallituksen esitykseen eduskunnalle laeiksi rakennuksen energiatodistuksesta annetun lain ja rakentamislain muuttamisesta

Sivu 65

9§ 4) tarkoitetaanko tässä koko elinkaaren vuosikeskiarvoa? Vertailtavuuden kannalta ongelmallinen, koska energiatuotannon hiilipäästöjen ennustetaan laskevan sadassa vuodessa nolnaan -> kahdella identtisellä rakennuksella myöhemmin valmistuneella tämä lukuarvo on pienempi.

Sivu 67

11 §[KS1.1] ja 11 b §[KS2.1] Rakennuksen energiatodistuksen päivittäminen pelkän virtuaalikäynnin pohjalta ei ole kannatettavaa, sillä tällöin voi jäädä havaitsematta energiatehokkuuden ja rakennuksen kunnon kannalta merkittäviä seikkoja koskien esimerkiksi järjestelmiä tai oikeaoppista rakennuksen käyttöä. Tämä osaltaan heikentää energiatodistusten vertailukelpoisuutta ja voi mahdollistaa epäammattimaisen todistusten laatimisen, jossa energiatodistus pohjautuu vain vähäisiltä osin tarkasteltavan kohteen todellisiin tietoihin. Virtuaalisen kohdekäynnin soveltuvuutta ei tulisi perustella myöskään kustannusten laskemisen näkökulmasta, sillä energiatodistukset ovat nykyiselläänkin edullisia ja voimassaoloaika pitkä.

Sivu 62 ja 71–72

3 §, 38 § ja 38 a § [KS3.1] Ilmastoselvityksen laatimisveloitteen laajentaminen kaikille kohteille, joille vaaditaan energiatodistus, on kannatettavaa vuodesta 2030 lähtien. Huomioimalla lähes kaikki uudisrakennushankkeet, mahdollistuu ilmastovaikutuksien ohjaaminen ja tilastotiedon kerääminen suorituskykyisistä ja vähäpäästöisistä ratkaisuista yhä kattavammalla aineistolla. Lisäksi ilmasto- ja

energiasuorituskykyä tullaan todennäköisesti arvioimaan usein saman tahon toimesta, jolloin on mielekästä arvioida molempia kokonaisuuksia.

Kommentit ympäristöministeriön asetukseen rakennuksen energiatodistuksesta annetun ympäristöministeriön asetuksen muuttamisesta

Liitteet 1 ja 2: Huomioiden energianmuotokertoimien huomattava laskeminen aiempaan verrattuna, tulisi E-luvun raja-arvojen kiristyä vähintään vastaavasti, jotta lakimuutoksilla on aitoa vaikuttavuutta primäärienergian tarpeeseen. Lisäksi toivotaan, että 2025 ehdotettua energiaverkkokohtaista E-luvun laskentaa ei oteta lopullisiin asetuksiin, jotta E-luku säilyy vertailukelpoisena arvona paikkakunnasta ja paikallisesta energiaverkosta riippumatta.

Kommentit ympäristöministeriön asetukseen rakennuksen ilmastoselvityksestä ja rakennustuoteluettelosta annetun ympäristöministeriön asetuksen muuttamisesta

2 § Ilmastoselvityksen laskentavelvoittamisen laajentaminen elinkaaren vaiheilla rakennustuotteiden käyttö ja rakennuksen korjaus parantaa elinkaariarvioinnin kattavuutta. Toisaalta tietoja ei pääsääntöisesti esitetä rakennustuotteiden ympäristöselosteissa, eikä näiden tietojen arviointi ole vakiintunut käytäntö rakennusten osalta. Näiden elinkaaren vaiheiden arviointiin toivotaankin selkeitä menetelmiä, laskentarajauksia ja esimerkkejä. Toisaalta toivotaan, että lainsäätäjät tekee vaikutusarviointia siitä, voidaanko näitä vaiheita arvioida taulukkoarvoilla riittävällä luotettavuudella. Tulee myös olla tarkkana, jotta kaksoislaskennalta vältytään, sillä vaiheissa B2, B3, B4 ja B6 arvioidaan toisiinsa liittyviä asioita. Nykyisellään on hieman epäselvää esimerkiksi mitä päästöjä rakennustuotteiden käytöstä (B2) aiheutuu, joita ei jo huomioida vaiheessa B6 energian käyttö.

21 § Tulosindikaattorin vaihtaminen yksikköön $\text{kgCO}_2\text{e}/\text{m}^2$ (aiemmin $\text{kgCO}_2\text{e}/\text{m}^2/\text{a}$) on tarkoituksenmukaista, sillä tämä on kirjallisuudessa ja kansainvälisissä yhteyksissä useammin käytetty yksikkö.

21 a § Eryitystilanteiden osalta toivotaan, että kynnys poikkeamiin raja-arvoista säädetään riittävän korkealle, jotta vetoaminen tavanomaisiin poikkeamiin ei ole riittävä peruste ilmastopäästöjen raja-arvon ylittämiseksi. Lisäksi nykyiset raja-arvot ovat riittävän matalat kattamaan useimmat poikkeustilanteet.

Liite 1 Tilaosissa aiemmissa versioissa mukana olleet vakiolaitteet olisi hyvä kuulua arviointirajaukseen, sillä ne muodostavat merkittävän osan rakennuksen elinkaari päästöistään lyhyen käyttöikänsä vuoksi. Vakiolaitteiden (kodinkoneet) sisällyttäminen laskentarajaukseen voisi myös kannustaa valmistajia ilmoittamaan näiden ympäristöominaisuustietoja ja parantamaan pitkäaikaiskestävyyttä.

Raivo Petri
Karelia Ammattikorkeakoulu Oy

Hakulinen Pia
Karelia Ammattikorkeakoulu Oy